Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Dolleris, Andreas.; af Andreas Dolleris.
Titel | Title:	Sonetter
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn ; Christiania : Gyldendal, 1904
Fysiske størrelse | Physical extent:	112 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

ANDREAS DOLLERIS

SONETTER

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KJØBENHAVN. CHRISTIANIA
1904

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Natten kommer,
da Ingen kan arbejde.

Andreas Bollens.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

SONETTER

SONETTER

SONETTER

AF

ANDREAS DOLLERIS

1905. 14. 23.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KJØBENHAVN OG CHRISTIANIA
1904

MILO'SKE BOGTRYKKERI, ODENSE

PROFESSOR

EMIL POULSEN

I BEUNDRING FOR DERES KUNST
OG MED TAK FOR DERES VENSKAB

INDHOLD

Side

En Efteraarsaften 13

Nu ligger Isen — 14

Mod Vaar 15

Kristian Mantzius 16

Erklæring 17

Tak 18

Jeg bringer Dig en duftende Buket 19

I Kaalunds »Fulvia« 20

Til C. Markman 21

Med Hans Krügers Basrelief 22

Tavshed 23

Stilhed 24

Til Fru Orpheline Olsen 25

En Sang Dig søge vil — 26

Med et Rosentræ til en ung Piges Grav 27

Vejle 28

Til Karl Schønberg 29

Et Digt med Bølgerne 30

Side

Fattigbørns Veninde 31
Poul Martin Møller 32
Sangerhilsen 33
Sølvbryllup i Høst 34
Den korte Sommerdag 35
Julemorgen 36
Mens Natten breder — 37
Hævn 38
Højesteret 39
De nye Texter 40
Præsten 41
Min lille Søn 42
Tilegnelse 43
Johannes Ewalds Grav, I—II 44
Carl Snoilsky 46
R. J. Holm 47
Magdalene Thoresen 48
Der er et Blad — 49
Blomstermalerinden Emma Mulvad 50
Professor H. A. Krarup 51
Digteren Edmund Gosse 52
Til Emil Poulsen 53
Med min Digtning »Johannes Ewald« 54
Kathinka Kaalund 55

Side

Til en Sønderjyde 56

Christian den Niende 57

»Aalykke« 58

Jydsk Stævne 59

Juleaften 60

Naar andre Toner sig tilbagetrænge — 61

»Bakkehuset« 62

Ida Nielsen 63

I hendes Bolig Tonekunstens Muse — 64

Operasangerinden Johanne Krarup Hansen 65

Pianistinden Karen Frantzen 66

Til Henrik Ibsen 67

Den lyse Dag 68

Aarhus Bugt 69

Lyngbakken ved Tirsbæk 70

Kristus i Frue Kirke 71

Den stærke Død 72

Til Otto C. Fønss 73

Til J. Høegh-Guldberg 74

Jule-Sonetter, I—III 75

Vinding Skole 78

Hvor Tiden flyver — 79

Hedelandskab 80

Tiden og Evigheden. En Sonetkrands 81

Side

Der i min Sjæl blev skrevet — 96

Der sang et vældigt Kor — 97

Til Rektor V. Kanaris-Klein, I—II 98

De travle Hjul og Dampens Varselspibe — 100

Til Zakarias Nielsen 101

Fra denne højtidsfulde Bøgebanke — 102

Christian Juul 103

Johannes Ewalds Portræt 104

Til Emil Poulsen 105

De Karske har ej Lægedom behov — 106

Stedmoderblomsten 107

Guds grønne Jord — 108

Uden Navn 109

Fanø Strand 110

De Levende til Lyst vil Bien bære — 111

Den gaadefulde Nat vi har i Vente — 112

HUNDREDE SONETTER

1875—1904

(ORDNEDE EFTER TIDSFØLGEN)

En Efteraarsaften.

Alt sænktes Taagens Slør — og Solen dukker
sig ned bag Aftenskyens gyldne Rande,
mens Bølgen gynger let paa Søens Vande,
og Alnaturen gjennem Løvet sukker.

Det er saa tyst. Jeg op mit Vindve lukker
og stirrer ud i Mulmets dunkle Lande,
mens Vinden kysser ømt min blege Pande,
og Hjertet i en Morgendrøm sig vugger.

Men jeg, som staar halv drømmende, halv vaagen,
jeg gribes helt af Efteraarets Smerte:
Ak, hvilken Tomhed! knap jeg kjender Navnet.

Det er, som hørte jeg igjennem Taagen
mit eget dybe Suk i Aftnens Hjerte —
som om med mig Naturen delte Savnet!

Nu ligger Isen —

Nu ligger Isen over Sø og Mose,
og gjennem Rummet Vindens Stemmer tude,
og Sneens Fugle boltre mod min Rude,
som vilde de Kaminens Flammer skose, —

Som lærte de mig denne ene Glose,
den samme, Vinden brummer om derude:
at vente! — drømmende paa Haabets Pude
om Sommersol og Julis røde Rose.

Og derfor nu, da Isen haanligt lægger
sin dunkle Aande paa min Rudes Flade,
nu vækkes dobbelt stærk min Foraarslængsel:

Med Vemod den de bundne Vinger strækker;
den ligner Rythmen her paa disse Blade:
en Svale, der vil sprænge Vintrens Fængsel.

Mod Vaar.

Hør, Vinden suser i de brune Skove:
Vaagn op, I Spirer! vaagner, I, som blunde!
Thi Vaaren fødes: vi mod Somren stunde, —
og derom drømmer baade Sol og Vove;

Og derom varsler Bondens travle Plove,
der i de dybe Markens Furer bunde;
og hvert et Sædekorn i Muldets Grunde
det véd forvist, det skal ej længe sove!

Men naar et Foraar drages mig i Minde,
jeg synes fast, mit Sind faar nye Flammer,
og mine Toner Ordets Klæder fange:

Spring ud, I Træ'r! for os, som sidder inde
og længes blege i det dunkle Kammer!
Syng op, I Fugle! lær os Livets Sange!

Kristian Mantzius.

† 5. Juni 1879.

Kun sjelden saa' jeg Dig paa Holbergs Scene,
Du Falstaffs og von Thyboes store Mester!
Vi yngste Slægter saa' kun Slutningsfester,
og Seklets Rigdom mest paa Mindestene.

Men skyder end vor Stamme friske Grene,
og bringer fremmed Folk os høje Gjæster:
som Heros staar dog Du blandt Kunstens Præster, —
og Marstrands Værk sig vil med dit forene.

Du var en Hædersmand! Det var din Ære.
Iblandt de Første stod Du, — blandt de Sidste:
Thi Dagen hælder stærkt, det ser vi Alle.

Men naar til Graven jeg min Tak tør bære
og lægger vefyldt Krandsen paa din Kiste —
det gjælder »Tolken for de danske Skjalde«.

Erklæring.

Vel har jeg vugget mig i Drømmens Rige,
i lyse Egne har min Aand mig baaret,
og var jeg træt, og var min Fod end saaret,
jeg følte Trangen dog til op at stige.

Men kald mig ej Fantast! — Det vil jeg sige:
trods al den Jubel, som min Sjæl har daaret, —
en Drømmens Verden har jeg ej mig kaaret:
Jeg vil mit eget Væsen ikke svige.

Thi tro dog ej, naar jeg min Cither stemmer,
og Sangens Rythmer bruser i min Stue,
og Øjeblikkets Genier om mig svæver —

At jeg mit Selv, mit Hjertes Valgsprog glemmer:
Forgjæt ej Livet over Drømmens Lue!
Til Arbejd med din Aand og dine Næver!

Tak

for en Tegning af Johannes Ewalds Grav.

Det Lys, der er paa Deres Billeds Flade,
det strejfer kun momentvis Kirkens Side;
dog har jeg set det dér ved Skumringstide
forgylde Gravens Sten og Træets Blade.

Og dengang De som Tegner dér tog Stade,
da syntes Deres Stemning ret at vide:
at selv de dunkle Skygger vorde blide
i Glands af Mindestjerners Ildkaskade.

Thi Lyset: de udødelige Sange,
forklarer Skyggen: de forladte Veje,
og det »nedbrudte Ler« i Smertens Arme.

Derfor vil helst jeg »Lysets« Straaler fange.
Og fik af dem jeg blot en Glød i Eje,
da vil De mærke, at min Tak har Varme!

Jeg bringer Dig en duftende Buket.

(Med Ludvig Bødtchers Digte.)

Jeg bringer Dig en duftende Buket:
den som Symbol dit Skrivebord vil smykke,
med Væxter fra Orangelundens Skygge,
med Roser fra vort Hjemlands Haveplet.

Jeg vikler om den sirligt en Sonet,
saa rig, min Evne den formaar at bygge, —
og mine Ønsker for din Fremtidslykke
er lagt i Rosens fine Aandedræt.

Min kjære Ven! jeg raader Dig det Bedste:
Mens Tidens Aar og Alvor vil Dig tynge,
mens furet bli'er din Pande og din Kind —

Tag denne lyse Jord til Fodefæste,
lad, Dag for Dag, Dig Livets Sol forynge,
som den forynget har hin Digters Sind!

I Kaalunds »Fulvia«.

(Til en trolovet Ven.)

Min Ven! ved Grændsen af de danske Lande,
hvor som en Guldmark bølger Rug og Hvede,
hvor Ørne nær de sorte Vinger brede,
mens tydske Røster sig med danske blande —

Min Ven! med Livets Lysning paa din Pande,
med Syn for Alt, hvad der er skjønt hernede:
Nu rækker Hellas Skjønhed Jyllands Hede —
her er »et Solblink fra de græske Strande«.

De grønne Væxter om din Mur sig ranke,
og Højtidsfreden hviler i din Stue,
mens Roser dufter udenfor og inde.

Just saadan gror et Foraar i din Tanke:
Som Fulvia Du føler Sjælens Lue,
og véd, som hun, nu hvad det er »at vinde«.

Til C. Markman.

Nu er det Søndag: Kirkens Klokke ringer!
Og det er Sommer: Se de Roser røde!
Men om mig er et Søndags-Vinterøde,
og disharmonisk Mængdens Stemme klinger.

Folk staar i Stampe, skjøndt de halvvejs springer,
og trods det travle Liv, de er som døde.
Derfor jeg længes efter Dem at møde;
— ja ejed blot, som Ariel, jeg Vinger!

Mit Sind vil stemmes. Og naar Dem jeg gjæster,
jeg finder — selv i Deres Dagligstue:
i Harmoni er Manden og Poeten.

Thi De er just af hine Aandens Præster,
der vil bevare unge Sjæles Lue; —
med andre Ord: De hører med til Têten.

Med Hans Krügers Basrelief.

(Til en Sønderjyde.)

Dit Hjerte slog i Takt med hans, der døde,
det samme Sind, som han, Du fik i Eje.
Din Vugge redtes, som hans sidste Leje,
blandt Slesvigs floromvundne Roser røde.

Og derfor ved jeg, hvad Dig end skal møde,
det Sind, den Troskab, vil Du altid pleje;
hvor labyrinthisk slynges dine Veje, —
det danske Blod vil i din Aare gløde.

— Der gaar en Varselsrøst fra Skamlingsbanke;
fra Dybbøls Grave hvisker det om Sorgen;
det klager under Jord ved Krügers Baare:

Men Du, min Ven, der har i Sjæl og Tanke,
trods Smerten, Haabet om en Gjensyns-Morgen —
de Røster præget har dit Smil, din Taare.

Tavshed.

Jeg synes fast, at jeg er halvvejs bange
idag, da Du min Stue vil betræde.
Hvor er den henne, al min viltre Glæde?
Hvor er de henne, mine Elskovssange?

Og skjøndt Du gjæsted mig de tusind Gange,
med Jubel var *usynlig* Du tilstede:
Idag jeg tavs maa byde Dig til Sæde,
for ret paany dit Væsens Smil at fange:

Der er en Sjæleadel paa din Pande,
der er en Hjertensgodhed i dit Øje,
en Sommers Glød i dine Læbers Varme!

Og til en Hymne vil jeg Sproget danne
og ære Dig; men kan ej Talen føje.
Se — derfor staar jeg tavs med aabne Arme!

Stilhed.

Jeg sidder her, fordybet i min Lykke:
Der er kun En, kun En, paa hvem jeg tænker,
Til denne Ene jeg min Higen lænker:
Hun er mit eget og min Stues Smykke!

Til hende en Sonet jeg her vil bygge,
til hende jeg mit Liv, min Digtning skjænker;
mit Selv jeg dybt i hendes Væsen sænker —
er hun mig nær, da har jeg Fred og Hygge.

Og naar idag hun kommer mig imøde
og lægger bly sig ind i mine Arme,
da skal min Lykkes Sprog faa Klang herinde:

Jeg elsker Dig, jeg elsker Dig, Du Søde!
jeg elsker Dig af al mit Hjertes Varme —
ja, højere idag end nogensinde!

Til Fru Orpheline Olsen.

Spil, så stenen spruder gnister,
spil, så dyrehammen brister!
Henrik Ibsen.

Ja, spil for dem, hvem Tonens Kunst kan røre:
Skjøndt ældst, den ung er under alle Sole!
— Jeg har en Saga læst i Livets Skole;
profetisk lyder den. De skal den høre.

Engang Kulturen vil sit Løb fuldføre,
saasandt vi paa dens Bærere tør stole:
Da mødes de i Bluse, de i Kjole —
de Fattige, de Mange da faar Øre!

Er jeg som Sanger end »en Mand fra Ploven«,
hvem Dagens Gjerning vel er mer end Sangen
og Livet selv mer end al Kunst paa Jord —

Idag min Røst et Ekko faar i Skoven:
Min Frue! De, som nærer Skjønhedstrangen,
Dem bygges en Sonet af Takkens Ord!

En Sang Dig søge vil —

(Til Kong Umberto i Digtet »Til Ferrara«).

En Sang Dig søge vil, Italias Konge!
Du Hersker for hint underfulde Land,
hvor alle Sydens Roser staar i Brand,
og hvor Ruiner selv om Skjønhed sjunge.

Du ved Custozza Helten blev, den unge:
Dit Heltery Du hævdet har som Mand!
— Modtag en Hilsen fra den danske Strand,
en Digtning, baaren paa den danske Tunge.

Fra Napoli og til Genovas Bred,
— hvor Havets Farve blaaner intensiv, —
til Alpekjæden er dit Scepter strakt.

Dig og din Viv der times Hjemmets Fred, —
saa Sydens Solskin virkes i dit Liv
og Folkets Lykke af din Kongemagt.

Med et Rosentræ til en ung Piges Grav.

(Ingeborg Kidde).

Det lære skal hver Dødelig at stave,
det er den Lektie, hvormed der begyndes —
hin store Dom, der Slægt for Slægt forkyndes:
Vi har et fælles Maal: de tusind Grave!

Tør Rosen leve da i Dødens Have,
imedens vore Ungdomsrækker tyndes,
imens her kæmpes, lides, og her syndes,
og Jordens Moderskjød os faar som Gave?

Ja, trods al Jordens Lidelse og Sorg,
der er en Røst, som raaber os imøde
fra Morgentimen til den sene Dag:

»Hvad her vi elske, ejes kun paa Borg!«
Og vil Du hædre dine kjære Døde,
da tag Parti for Livet og dets Sag!

Vejle.

Som Rosenknoppen, der i Mosset boer,
saa Vejle ses fra Nørreskovens Flanke,
mens Skyttehuset titter, som i Tanke,
halvt skjult, fra Odden over Vejle Fjord.

Fra Munkebjerg, hvor vild selv Taxen gror,
søg Tyrsbæk-Slottet, med Alleer ranke;
søg Fakkegrav, højt hævet paa sin Banke,
og Rosenvold med alle Rosers Flor.

Men gjæsted Sletten Du i Vejledalen,
en Fjeldnatur i Grejs, langs Dampens Hjulvej, —
gjæst ogsaa Jelling: læs dets Runesprog!

Ved Randbøl ud du naaer til selve Ahlen.
Og fandt til Slut du Lille Grundet Hulvej, —
du bladet har i Vejles Skjønhedsbog.

Til Karl Schønberg.

Du helt fik Øre for hint Digter-Kor,
det stolteste, vort Folk og Land beundred, —
der vaktes, da det nittende Aarhundred
fandt ved Aladdinslampen nye Spor.

Du grandsket har med Aand de Varsels-Ord,
der lød fra Kæmpe-Skjalden, graa af Dage, —
ham, der har tegnet Slægtens store Sage
og »Kæmpe-Livets Undergang i Nord«.

Og, som Du skatter ham, mer end de Mange,
den Seer, »Hælvten Skjald og Hælvten Bogorm«,
saa grandt Du kjender Seklets Digter-Ring.

Tør jeg Dig bringe mine Arbejds-Sange?
— Jeg tror, de leve skal i mer end Bogform;
thi de har Livet selv til Kildespring.

Et Digt med Bølgerne.

Tilfældigt er det, hvor mit Digt skal strande,
— afhængigt af den lunefulde Vind; —
tilfældigt, om det træffer paa et Sind,
hvor mine Tanker fredes, naar de lande.

Er ikke Livets Gang som disse Vande,
hvis Bølger vælter sig mod Skibet ind:
Saa væltes Skjæbnen mod os, kold og blind,
tilfældig tidt, — vi Mennesker maa sande.

Er det tilfældigt, hvor mit Digt skal lande?
tilfældigt, om mig Lykken ta'er ved Haand?
tilfældigt, hvor min Grav jeg faar i Verden?

Med aabent Mod jeg hæve vil min Pande:
Jeg véd, at Stjernen gaar i Ledebaand!
Jeg tror, der er en Lov for Slægtens Færden!

Fattigbørns Veninde.

(Med Per Hasselbergs Statuette »Sneklockan«.)

Naar Luften bølger under Lærkesange,
og naar Naturen bøder paa hvert Savn
med al den Yppighed, vor Jord gav Navn, —
da er der Rigdom nok til mer end Mange.

Men knuger Frosten os i Uger lange,
mens Nøden sender ud sin sultne Ravn,
da lukker Moder Jorden stum sin Favn,
og Hjerterum bli'er kolde tidt og trange.

— Mens under Vexel spindes Tidens Rokke,
jeg véd dog En, hvis Hjerte aldrig svigter,
hvis Haand er aaben, og hvis Dør ej lukt —

Hun lydhør er, som selve Sneens Klokke;
og møder jeg idag som hendes Digter,
gi'er Barnehjerters Tak min Tanke Flugt.

Poul Martin Møller.

21. Marts 1894.

Ja — havde han kun skrevet denne Sang:
om »Danas Have«, hvori Roser gløde —
den vilde frelst ham fra en Plads blandt Døde
og givet blandt de Levende ham Rang.

Naar nu et Spild af Ord — af Kling og Klang —
slaar virkelighedsløse os imøde,
da søg til En, hvis Digt fik Rod og Grøde
i Hjemmets Jord, hvor Dybets Aarer sprang!

Da, søg til Ham, hin »vidtforrejste Mand«,
hvis Ord og hvis Person var Et og Samme:
helt Vederhæftig — skjøndt en halv Vulkan!

Lær ham at kjende: sjælesund og sand, —
og lige dansk: i Læ af Bøgens Stamme —
paa Fjeldet — paa det store Ocean!

Sangerhilsen.

(Til Otto C. Fønss og Hustru).

Vel er det sandt: at Livet er en Kjæde,
som af hver Dag bestjæles for et Led, —
at ej vor Lykke her har Blivested,
at mer end tidt maa vore Øjne græde.

Og dog er Jorden skjøn — er rig paa Glæde:
Her lyser Barnesmilet os »Guds Fred«!
Derfor i Sang mit Hjerte jubler med
og foraarshilser Jer og Eders Spæde!

Og Hun, som nu er Eders Tankes Tanke,
vil drage Eders Hu paa al sin Færden,
til Eders sidste Dag sin Fakkel slukker:

Hun trives mer end nogen Rosenranke!
Hun være Eders Glæde her i Verden —
ej mindst, naar Vemod Eders Øjne dugger!

Sølvbryllup i Høst.

Tør jeg idag mig nærme til din Stue,
— ej bryllupsklædt til denne sjeldne Fest
og mellem Slægten kun en fremmed Gjæst —
med Tak til Dig, med Hyldest til din Frue?

Jeg véd, for Eder Hjemmets Alterlue
bevogter Kjærlighedens Offerpræst;
jeg véd, de Skatte, som I værner bedst,
er dem, som ikke Møl og Rust kan true.

Men naar af Minders dejlige Kaskade
der spredes Stjerneskud til Høstens Land,
da vil Du skue over Landet ud —

Med Lov for Vaarens Stund, den unge, glade, —
for Arbejdstiden, den, Du fik som Mand, —
for Lys og Lykke med din Ungdomsbrud.

Den korte Sommerdag.

Den korte Sommerdag skal snart fortrænges
af Tiden, da det fryser og det sner.
Med tifold Ve vi da tilbage ser
imod det Liv, hvorfra vi udestænges.

Men, medens Vej og Vilkaar for os strenges,
og vi gaar ned ad Bakke, mer og mer,
maaske tilsidst det store Under sker:
vi naaer det Land, mod hvilket Alle længes. —

Det Land, der har al Ungdoms Helligkilde,
Fornyelse for det, som Død kan knuge,
og Lægedom for Menneskenes Sind.

— Saa undes det hver Sjæl, hvad helst den vilde,
trods Vintrens Vaande, trods den stille Uge,
engang at naa i Foraarslandet ind!

Julemorgen.

End er det Dæmring — og bag Sneens Lagen
hviler vor Moder Jord i Søvnens Arm.
Selv staar jeg vefyldt ved mit Vindues Karm
i Højtidsstemning — det er Juledagen!

Hvor Alt er tyst! — forbi den travle Jagen,
de sidste Ugers hvileløse Larm!
— Jeg er i Sindet blød, i Sjælen varm, —
skjøndt halvvejs graanet — barnlig dog betagen!

— — — Nu runger Klokkeklangen over Byen
til Vaabenhvile for den slagne Hær,
der fandt i Krybbens Rum sin Reformator.

Og glandsfuldt bryder Solen gjennem Skyen —
den Jordens Sol, der, trods alt Stjerneskjær,
er Livets Lys fra Polen til Ækvator.

Mens Natten breder —

Mens Natten breder ud sit sorte Klæde
og dækker Jord og Himmel, Hav og Strand,
jeg synes halvt, jeg er en slagen Mand,
at i min Ensomhed jeg kunde græde.

Og for mit Syn de svundne Aar fremtræde,
et efter et — det hele tabte Spand,
der naaer til Høst fra alle Rosers Brand —
til mandig Vemod fra al Ungdoms Glæde!

Mens Natten breder ud sit sorte Klæde,
jeg med min Fortid holder Stævnemøde —
og Retten, den er sat: af den jeg fældes.

Du Morgendag skal dog ej se mig græde:
for dine nye Kræfter vil jeg gløde;
din Sol er ung, — hvor hart end selv jeg ældes.

Hævn.

Nær Erik Glippings dystre Mindesten,
der taler om Cæcilienattens Mord,
højtideligt man under Kirkens Kor
begrov en gridsk, tyrannisk Junkers Ben.

I Lyngen Ploven skar sin Agerren,
og Bonden vaktes, da det frie Ord
domfældte Herskeren, som heden foer:
hans Træhest, Hundepisk og alskens Men.

Fuldbyrdet Dommen blev ved Bønders Raad:
De flytted Knoklerne fra Kirkens Kor
ud i en Krog til Plebsens Hvilestavn.

— *Den* mørke Saga har sin røde Traad:
Dit Eftermæle Skjændsel faar paa Jord,
blev det ej skabt i Kjærlighedens Navn.

Højesteret.

Jeg hørte om en Ret i fordums Tid,
en kejserlig, et fjernet Folks og Lands,
der dømte kun som højeste Instans,
naar Underretters Domme var i Strid.

Til denne Ret stod Folkets Hu og Lid,
som Indbegrebet af den sunde Sans,
naar Evnen svigted hver en »Dommer Krans«,
trods det, han troede paa sit Kald og Vid.

I Verdens Rettergang er fuldt af Kval,
af Domme, som hinanden gaar imod,
i stride Meninger og hvasse Ord.

Derfor i Himmelrettens Kejsersal
for Skranken hver en Sjæl skal gjøre Bod,
og Dommen dér ej ligner — dem paa Jord.

De nye Texter.

En Kirkens Øverste engang befol.
at nye Texter trindtom skulde tydes,
hvor Søndagsfolk af Klokkerøster bydes
til Sjæle-Andagt om en Prækestol.

De nye Texter! — Hvilket rigt Symbol:
selv Ordets Festklang af mit Øre nydes! —
Ved dem alt Folk paa Jorden burde frydes, —
som Fuglen frydes ved den gyldne Sol.

Ej blot Sabbathen Sjæle har, som hungrer,
som tørster efter friske Kildespring, —
som ældes og forsættes i sin Vext.

Nej, dem, der gaar, hvor Dampmaskinen gungrer,
hver Søgnedag i Trædemøllens Ring, —
dem signe Arbejdsugens nye Text!

Præsten.

Det er alt Midnat. Mod min Rude Blæsten
forkynder, Vintrens Horde er i Vente.
Jeg sidder ene, — prøver paa at prente
i en Sonet en dagvarm Tak til Præsten.

Om Han forstaar mig? — Jo, jeg tror, at næsten
hos ham jeg al Forstaaelse tør hente:
Jeg har endnu hans Tale frisk in mente,
den, som han holdt for mig paa Fødselsfesten:

Hver Karakter skal dannes til en Kugle;
den, som ej bli'er det, nævner man en Kegle,
i hvilken Form hans Væsen end blev støbt.

— Men Præsten synger ej med hine Fugle;
han elsker just de »løjerlige Snegle«,
der ej til Kugledannelsen blev døbt.

Min lille Søn.

(I Fabricius' store Danmarkshistorie).

For Danmark lyser der en Hædersbavn
til nye Tider fra den fjerne Old:
Husk Sagnets Helte! Husk paa Tordenskjold,
glem ikke dem, der stred for Kjøbenhavn!

Og mindes Du tilsidst vor Nød og Savn,
vor Smertensgang fra Thyras tabte Vold, —
husk alle dem i Videnskabens Sold,
hver Digterhøvding og hvert Kunstnernavn!

— Min lille Søn, med Glød i Syn og Sinde,
med Øjne, der som dybe Stjerner tindre,
lær Du at kjende Danmarks Sagabog!

Lad Dig beaande af hvert glandsfuldt Minde!
de vække stærke Længsler i dit Indre,
saa du maa blive god og stor og klog!

Tilegnelse

i Miloske Festalbum fra danske Boghandlere.

Til Kunstens, til Kulturens høje Bavn
de tusind travle Hænder Ved skal fælde,
saa Landet lyses op af Flammens Vælde,
den hele Slægt, den Enkelte til Gavn.

Just derfor mindes dobbelt vi det Navn,
der ikke blot har Værd og Rang ved Ælde,
men om hvis Aner skal den Sandhed gjælde:
de spredte Lys til Folk og Fødestavn.

— Og ristes saa vor egen Sagaskrift,
maa det da vidnes: I vort dyre Land
som denne Slægt vi tændte Bavn og Baal!

Vi ærer *ham*, som øged dens Bedrift;
vi takker *ham* for Troskab mod vor Stand,
for rastløst Arbejd mod vort fælles Maal!

Johannes Ewalds Grav.

I.

Men sløver dig Tirade paa Tirade,
der ruller mod dig som en Strøm af Nitter,
og væmmes du ved Mængdens Fjas og Flitter,
dens hvileløse Jag paa Alfargade, —

Saa dvæl en hellig Kvæld ved Stenens Flade,
der dækker »Skaldens« Grav bag Kirkens Gitter, —
en høstlig Kvæld, mens Solen dæmpet titter
til Graven gjennem Grædepilens Blade.

Hold Mindets Højtid dér ved Skumringstide,
og lad hans Sekel for dit Øje drage —
og vort, det nye, som til Hvile ganger:

Da toner det ved Kirkekorets Side,
da drømmer du dig, Slægt for Slægt, tilbage
og mødes med hin dybe Mestersanger!

II.

»Udødelig han selv, hans Sange bleve« —
de Ord Alverden skal i Stenen se!
Men lever han — saa lever med hans Ve:
hans Nødens Jammersminde, rejst i Breve.

Og Den fortjener vel i Død at leve,
hvis Liv var ofret, viet en Ide!
Derfor har hundred Vintres Slud og Sne
ej slettet, hvad hans Samtids Hænder skreve.

»Udødelig« — det gløder i mit Indre!
»Udødelig« — det klinger paa min Tunge!
»Udødelig« — det lyser i mit Syn!

Maa denne Skrift i Alles Øjne tindre!
Hver graanet Ung, I Graa, som end er unge,
hør Aandens Vingesus — se Tankens Lyn!

Carl Snoilsky.

(I et Expl. af »Guds grønne Jord«).

Du selv tilbeder jo Guds grønne Jord,
der vælter sig imellem Verdners Sole
med evig, ukjendt Is om sine Pole, —
og mellem dem al Skjønheds Rosenflor.

Saaledes mellem Død og Grave boer
den Herlighed, hvorpaa vi ej tør stole.
Derfor vi Mennesker i Livets Skole
har Trang til Kjærlighedens høje Ord.

Jeg takker Dig for hver beaandet Sang
og for en sjælfuld Digtnings Helligkilde,
for mandig Trofasthed mod Danmarks Land.

Jeg tror, trods Livets Kamp og Skolegang,
vil denne Dagens Sol, Du øjned spille,
Dig Fred tillyse i sin Aftenbrand.

R. J. Holm.

Den 23. November 1898.

Det Maal af Tid, vi har paa Jord for Øje,
det synes Mennesker kun altfor kort;
og det er sagt: hvert Aar, vi kalder vort,
ja selv det stolteste, er Strid og Møje.

Men Du, som elsker Skriftens Ord, de høje,
Du glemmer ej, den kommer, Natten sort:
Du griber Dagen, før dens Sol gaar bort,
dens Text Dig lærte: Vi skal Marken pløje.

Naar samlet, under Et, engang skal ses
den Gjerning, der var din i lange Tider,
da skal den kjendes: mandig, fast og god.

— Ved Indgangsdøren til den fjerde Snes
Du faa i Følge, medens Høsten lider,
dens dybe Fred, dens Glæde og dens Mod!

Magdalene Thoresen.

(Med en Buket Planter fra hendes Fødeegn, 3. Juni 1899.)

Om Du tilhører Danmark eller Nor?
— Jeg tænker, Ingen af dem kan Dig glemme.
Og dog jeg véd: den Strand, hvor Du har hjemme,
blev døbt af Lillebælt og Vejle Fjord.

Modtag fra dette Land et helligt Ord:
Har Jylland farvet Klangen i min Stemme,
da tror jeg, Du vil skatte og fornemme
den Hilsen fra din Barndoms lyse Jord.

Den straaler endnu for mig denne Stund,
hin Ungdomsdag, da jeg sad tryllebunden,
forladt, alene, med »Et rigt Parti«.

— Min Tak til Dig, hvis Aftens Himmelgrund
just viser, Du har Livets Rigdom funden
i din højbaarne Alvorspoesi.

Der er et Blad —

Der er et Blad i Menneskenes Bog;
dets Skjær er sart som alle Roser røde.
Trods Haarets Graanen og trods Vintrens Øde,
det tolker Foraarsdagens varme Sprog.

Kun Den paa dette Blad blev rigtig klog,
der leder Barnets Færd med Hænder bløde;
og den, kun den, vil Barnetakken møde
paa Livets skjæbnerige Pilgrimstog.

Naar engang Aftnens Skygger bliver lange,
naar Du er træt af Legem og af Aand —
Du vil dog leve i de Unges Tanker.

Jeg tror, at det vil hændes mange Gange,
at en usynlig Gjæst med Barnehaand
Dig søger da — og let paa Døren banker.

Blomstermalerinden Emma Mulvad.

(I et Expl. af »De Levendes Land«).

Hin Kunst, hvis Stav kan slaa af Klippen Vand
og sprænge Vej til Jordens Helligkilde,
den er — om stor den kaldes eller lille —
Oasen dog i Ørknens golde Sand.

Den ildne skal hver Sjæleglød i Brand:
Saa Blinde — de skal øjne Farven spille!
de Døve — de skal høre Tonens Trille!
de Døde — de skal ind i Livets Land!

Se, dette Maal har paa sin Pilgrimsgang
den Kunst, der bunder i Personligheden,
med Form i Farver — Toner — eller Ord.

Jeg hylder i Sonettens varme Klang
den fine Kunst, der, sjælfuld og beskeden,
har aandet Liv i dine Rosers Flor.

Professor H. A. Krarup.

24. Juli 1900.

Paa Dagens Færd engang skal Klokken lyde,
hvis Bedeslag er tre: Alt skal forgaa!
Held den, hvis Øje Glimt i Mørket saa',
hvis Værk hjalp med til Slægten Vej at bryde.

Saa lad det da dit Øre stille fryde,
de Ord: Du værned vore dyre Smaa —
hvis Dygtighed vor Fremtid hviler paa,
hvis Haand skal styre, og hvis Aand skal byde.

Og er det sandt, at de skal Jorden arve,
der paa Sagtmodigheden ejer Tro
og i den Tro har Barnet Haanden rakt:

Saa nyd da Jorden — al dens Skjønheds-Farve!
— Se der er langt, før Solen gaar til Ro,
og Stjernens Hær gaar paa sin dybe Vagt.

Digteren Edmund Gosse.

En Sølvbryllups-Sonet. 13. August 1900.

For al din Kjærlighed til Danmarks Jord,
dets Sprog og dets Kultur, dets Kunstnerhave,
der burde sendes Dig som Hædersgave
en festlig Hyldest, klædt i Hjertets Ord.

Saa tag den da, imens Du blandt os boer, —
mens Du en føje Stund i Bøgens Skygge
vil fejre Dagen for dit Hjemlivs Lykke
ved den berømte, stille Vejle Fjord.

Din Kjærlighed til os, vort Folk og Land,
den er saa gammel som din Arnes Lue,
den er saa ægte som dit Sjæleliv.

I Hjertets Troskab blev Du Riddersmand.
— Maa Solens Aftenguld da naa din Stue
og lyse Fred til Dig og til din Viv!

Til Emil Poulsen.

(Efter hans Afskedsforestilling paa det kgl. Theater).

Det Fremtidsland, hver Enkelt her har søgt
med Haab, med Frygt, og tidt med — Øjne vaade,
det er, det bliver hele Slægtens Gaade,
trods alt Geni, al Videnskab og Kløgt.

Paa Vejen i det ubekjendte Land
det times Dig, at Rejsen bli'er til Baade.
Du blev som Menneske ved Guders Naade
saa ædel, som din Kunst er stor og sand.

Nu prises højt dit rige Fyrstendømme,
der siges, at dets Trones Stol er tom —
og Du fortjener disse stolte Ord.

— Jeg mægter ej Dig mere at berømme.
Men findes der hin Urt, kaldt Lægedom,
den vorde din midt i din Rosenflor!

Med min Digtning »Johannes Ewald«.

(til en Ven, som hjalp mig ved Bogens Illustration).

Vi mødtes først: i Vaar, da Kræfter fødes,
da hele Verden for os aaben laa,
da Jorden, den var grøn, og Himlen blaa —
og var de Levendes mer end de Dødes.

Det gaar mod Høst. Naar nu vi atter mødes,
i samme Takt dog vore Hjerter slaa.
Jeg véd, vi kan hinanden helt forstaa,
trods hvad der end af Tiden sønderbrødes.

Det samme Venskab end dit Sind har præget,
den samme Trofasthed i Smaat og Stort,
den Ejegodhed, jeg har kjendt engang.

— Tag denne Bog, hvis Klædning Du har hæget.
Min Tak, for hvad din Haand for mig har gjort,
har Somrens Varme — om end høstlig Klang.

Kathinka Kaalund.

† 8. Maj 1901.

Dig var det jo, der nævntes som Heltinde
af »Nattergalen fra Vridsløselille«;
skjøndt Du i Landet hørte til de stille,
der helt var hans — »og Intet uden Kvinde«.

Velsignet derfor være skal dit Minde,
Du, som for ham blev Sjælens Ungdomskilde!
Og svandt hans *første* Vaar, mens Du var Lille, —
det »Foraar«, Du har set, vil aldrig svinde.

En Guddom skabte det i »Farums Eden«,
og det blev døbt paa Kystens »øde Gaard«
og kronet af et Cellefængselsliv.

Det trodser Tiden og Forkrænkligheden, —
opstod forklaret i hin »Eftervaar«,
der hæderviet blev hans »stille Viv«.

Til en Sønderjyde.

Den sønderjydske Jord, som bar din Vugge,
den blev Dig, mer end Mangen, Smertens Land.
Men Du — i Sind, i Handling fuldt en Mand —
Du véd: os frelser Sorg saa lidt som Sukke.

Nej, Digterens stolte Ord Du holdt i Ære:
Med hver en Evne, som os Himlen gav,
vi tjene skal de nærmeste af Krav —
og tusind Hænder skal vor Fremtid bære!

Jeg under Dig den store, stille Lykke
— skal først det times Dig bag hvide Haar —:
at Danmark faar dit Barndomsland i Eje.

Den, som sit eget Værk forstaar at bygge,
har Lod og Arvepart i Landets Kaar —
og derfor: Sol paa dine Fremtidsveje!

Christian den Niende.

Om fjerde Christian har Ewald sunget
hin stolte Sang, som gjennem Danmark gaar:
Paa Folkets Tunge mer end hundred Aar
har den som Højsang over Landet runget.

— Kong Christian! vor Drot, Du Hjertensblide,
Du Vogter for alt Ædelt i dit Land:
en mandig Fyrste, ridderlig som Mand,
med Sindet ungt, trods Haarene de hvide!

Til Dig en Hyldest vil fra Folket stige —
en ærlig Hymne til din Gjernings Ære,
som den, der blev din høje Ahne bragt:

Du led med os. Du bygget har dit Rige,
for det var ingen Ofre Dig for svære.
Hav Tak for Kjærlighedens Fanevagt!

»Aalykke«.

Dets Væg har Læ af Bakkens høje Side,
og Engen bugner tæt ved Husets Grund:
Jeg øjner Foraarstæppets Blomsterbund
og hører Bækken rinde under Lide.

Men hvad den nynner om, kun Den kan vide,
der daglig lytter til dens friske Mund —
fra Sommertidens første Rosenstund
til Dagene ved Vintersolhvervstide.

Engang, da falder hele Engens Smykke;
thi Frosten dræber, hvad ej Leen slaar, —
og af dens Aande vorder Aaen stiv.

Men hvis *det* Hus, som Navnet, rummer Lykke,
det eje maa hin Kjærlighedens Vaar,
der aldrig dødes af et Vinterliv.

Jydsk Stævne.

Vi nævnes Jyder — Jyder vil vi være,
som Himmelbjergets Præst os dem besang.
Vi svarer Skat af denne Hædersrang,
hvis dette Navn af os bli'er holdt i Ære.

Om *Blicher* fandt os sejge, *Wessel* sære, —
dog lige ufortrøden er vor Gang.
— Rolf Krakes Mænd, som over Baalet sprang,
blev os Symbolet for den jydske Lære!

Thi vi, som stak i Brand den store Hede,
som bandt med Marehalmen Flyvesandet, —
i Kamp vi øged vore Fædres Jord.

Vor Dag skal dømmes, naar dens Sol er nede.
Vi kun eet Stævne véd, som bærer Landet:
en Viljens Adel bag et mandigt Ord.

Juleaften.

Der hviler Stilhed over Vej og Stræde,
og Lyset blinker ud fra Sted ved Sted:
I Fest-Forventning er al Slægten med
at hilse Jordens førstefødte Spæde.

Der straaler for mit Syn en vældig Kjæde
af Julens Fester — tvende Tusind Led!
Jeg hører Hyrdemarkens Sang om Fred
for dem i Fryd, for alle dem, som græde.

Vidundrets Aften! ny — og dog saa gammel!
Jeg elsker Dig! — og mine Øjne tindre
ved al din Glæde, ved dit Juletræ.

Men vi, som voxet er fra Barnets Skammel,
se, vi maa voxe mer, maa blive — mindre,
til vi som Børn for Barnet bøjer Knæ.

Naar andre Toner sig tilbagetrænge —

Naar andre Toner sig tilbage trænge,
Du lytte til min Sang en stille Stund, —
Du, som fik Poesiens Sjælegrund
og Aand og Øre for de dybe Strenge.

Flyt med din Fod til hine favre Vænge
med »Markens Dynger« ved det blanke Sund, —
til Ewalds Høj og til hans Rungstedlund, —
til Søbækshusets snart hjemfaldne Længe.

Du véd, hans Lykke blev et strandet Vrag:
Han tabte alt, hvad Mennesker kan tabe —
kun ikke Straaleglorien om sit Minde.

Maa selv Du vinde Lykken Dag for Dag!
Maa dine Toner Dig al Glæde skabe
og gjennem Kunsten adle Dig som Kvinde!

»Bakkehuset«.

Den ensomme Allé med høje Minder
om Aandens Stormænd — Aandens Vingesus:
Alleen op til Rahbeks Bakkehus,
den hører til det Danmark, som forsvinder.

Men Huset rummed en af hine Kvinder,
hvis Navn skal leve til en sildig Tid:
Hun, som vi Alle véd, der Aand og Vid
og Gratie og Ynde sammen binder.

Det Billed drager tidt min Sjæl forbi:
Her Rahbek stirred ind i Lysets Flamme,
mens Aandens Ypperste var bag hans Tag.

Mig griber denne Tungsinds-Poesi:
Jeg elsker den forunderlige Kamma,
som om hun leved end den Dag idag.

Ida Nielsen.

(Begravet paa Gaverslund Kirkegaard, 4. Maj 1903.)

Hun hørte til en skræmmet Fugleskare,
hvorpaa den store Mængde ej blev klog.
Nu hører hun til de Hvidklædtes Tog,
som skal hin Dødens sorte Schakt befare.

Den nye Verden skjænker nye Navne,
og Bladet vendes dér i Dommens Bog:
Husk, Sangfuglflokken har et andet Sprog
end Andedammens Yngl og Markens — Ravne!

Men for Alherrens Øre skal der sjunge
en Hær af dem, der kuet blev i Væxten,
et Kor af dem, der kom med brudte Fjer.

Han elsker hver forkrøblet Sangfugl-Unge;
hans Kjærlighed dem giver hele Texten:
han har blæst Aande i det døde Ler.

I hendes Bolig Tonekunstens Muse —

I hendes Bolig Tonekunstens Muse
fik rejst et Altar nu og allesinde.
Men dér er mere Skjønhedstrang at finde
end den, som lader hendes Toner bruse.

Der boer en Sjæleadel dér tilhuse,
som vidner om den fine Kunstnerinde, —
et Hjertelag, som ærer denne Kvinde,
det Kunstens Barn, der ej bær — Kunstnerbluse.

Maa denne rige Skat hun vel bevare:
Jeg véd, at der er En, som vil den pleje,
En, som i hendes Sprog betegnes »Mama«.

— Hun vorde lykkelig, hvor hun skal fare,
mer lykkelig paa Livets Alfar-Veje, —
end hendes Navne — Bakkehusets Kamma.

Operasangerinden Johanne Krarup Hansen.

Der straaler for mit Øje end et Syn,
et lyst fra glade, længst henfarne Dage:
Paa Udfart var jeg med min Ungdoms Mage —
og vi var langt fra Hjemmet, fjernt fra Byen.

Da rynked staalblaat Himmelen sit Bryn,
mens Regnen flød, og Tordnen hørtes brage.
Vi søgte Hus — Du kunde mod os tage:
Du — ene hjemme under alle Lyn.

For dette Syn min Tak! — Og fra min Have
den bedste Rose, som fandt Vækst deri:
Laan ogsaa Hjertely min Digtnings Ord!

Du fik, foruden Sangens sjeldne Gave,
een sjeldnere: hin Sjælens Harmoni,
der vil berede Vejen Dig paa Jord.

Pianistinden Karen Frantzen.

Med Tak for Deres Kunst og Venskab bringer
jeg Dem en Hyldest i Sonettens Baand.
De véd, den rækkes af en kjærlig Haand,
at Sjælens Varme i min Stemme klinger.

Der siges, Tonerne paa Fuglevinger
skal hilse Paradisets Morgenskjær.
Hvis det er sandt: som Led af denne Hær
en Flok fra Deres Haand derind sig svinger.

De rejser fremad i et vældigt Rige,
hvor ogsaa Digteren har sat sin Fod, —
hvor Harmoni og aandig Skjønhed boer.

Saa følg kun dette Kald — og jeg tør sige:
fordi De er saa sand, som De er god,
De sejre vil paa denne lyse Jord.

Til Henrik Ibsen.

(Med Bøgegrene fra Vejle Nørreskov.)

Fra Vejle Fjord, hvor Solens Ildkaskade
som Guld nedvælder over Bøgens Træer,
hvor Alt — som Biblens Text — det Vidne bær:
at Vaarens Rigdom aldrig skal aflade, —

Fra lyse Skove kommer disse Blade
som Hyldest fra et Land, der har Dig kjær, —
fra Folket, der har fulgt din stolte Færd:
fra Sejr til Sejr — op til dit høje Stade.

I Dannevirkenattens bitre Mørke
vort Folk Du søgte paa dets Nedgangsveje;
Du fryded Dig ved dets Gjenrejsningskaar.

Maa Vaarens Skaberkraft forny din Styrke,
dens Sol forynge Dig og alt dit Eje,
saa Aftenfreden Du paa Kampen naaer!

Den lyse Dag.

Den lyse Dag, den elsker jeg saa saare;
jeg har lovsunget den i al min Tid,
og jeg vil hylde den i Fryd og Strid,
til viljeløs jeg ligger paa min Baare.

Den lyse Dag, den blinker i din Taare,
den gløder i dit Smil og paa din Kind,
den straaler i dit foraarsfriske Sind:
Og Den, som ejer Dagen, vil jeg kaare.

Thi den og jeg vil altid sammen høre,
fordi jeg føler Trang til Lysets Glands
og ængstes for, at Sol gaar under Lide.

Jeg beder: laan mig saa dit fine Øre
og skjænk mig Hjertelag og aaben Sands:
Min Tanke taler med Dig — maa Du vide!

Aarhus Bugt.

Den lyse Dag, som har mig Stævne sat,
den spreder Sølvstænk over Bugtens Vande,
og Fredens Engel ses paa Kysten lande,
mens Vinden leger tyst med Skrænten Krat.

Du stolte, tidt besungne Kattegat,
berømt fra »Fiskerne«, fra »Søren Kanne«,
du bar os Digterbud fra Norges Strande
i Firogtreds, hin Sorgens Paaskenat.

Jeg lytter til dit sagte Aandedrag,
imens jeg stirrer ud mod Kaløvig
og gjæstes af Historiens stille Muse.

Thi den vidunderlige Sommerdag
har Sjælehvile her og Stemning rig,
hvor høje Træer om dybe Kløfter suse.

Lyngbakken ved Tirsbæk.

Fra denne frie, vidtberømte Skrænt,
der klædtes blødt af Mos og Hjertegræs,
jeg øjner Træerne paa Trældenæs,
hvor Himlen lukker for sit Firmament.

Du stolte Panorama, som paa Prent
fik Døbenavn »Det jydske Paradis«, —
jeg bør vel juble dette Edens Pris,
som i min Sjæl holdt Sangerilden tændt!

Syng Kjærlighedens Hymne, skjønne Fjord!
og sus dens Altarmesse, dybe Skove,
og ær hin Evighed, som Alt har skabt!

Jeg gløder end for Herrens lyse Jord;
og kan som Digter jeg dens Skjønhed love —
det er, fordi min Ungdom ej gik tabt.

Kristus i Frue Kirke.

Fra Altret kalder han med aabne Arme,
den Kristus, som al Verden burde tjene.
Saa søg i Løn ham, dvæl med ham alene,
mens udenfor de travle Masser larme!

Thi over Støvet vil han sig forbarme:
hans Tale, den er blid, hans Ord er rene;
ja, selv naar Røsten klinger gjennem Stene,
han skjænker Sjælen Lys og Hjertet Varme.

Saa søg ham midt i hans Apostelskare —
den, som Forsmædelse og Døden led,
den, som ej Mage fandt paa denne Jord.

Paa de uløste Gaader vil han svare,
og om hint Rigdoms Dyb han ved Besked:
hvor Mennesker, de tav, fik Stenen Ord!

Den stærke Død.

Den stærke Død vil naa os allevegne,
og alle Slægters Øjne vil den blinde;
ja, Barnet selv i Vuggen skal den finde;
for den maa Ungdom, Kraft og Skjønhed blegne.

Den stærke Død jeg har forsøgt at tegne —
og al den Gru, hvormed den sidder inde!
Ved den ophøjes dog hvert Lysets Minde,
ved den vor Attraa mod al Livets Egne.

De Ord jeg hørte af en ædel Kvinde:
»Den største Sorg, vi her paa Jord maa friste,
den rammer ikke os ved Dødens Slag.«

Maa hun, som tabte, Sjælekarskhed vinde,
saa hun erfarer, at, trods Grav og Kiste,
skal Sejr dog følge efter Nederlag.

Til Otto C. Fønss.

Du Sanger, der af Sus i lyse Skove
indviet fik din Morgens Poesi,
og Du, der, selv naar Dagen er forbi,
»for Nattergalens Røst kan ikke sove«;

Du, som i varme Ord formaar at love
den Yppighed, Du møder paa din Sti —
Dig hilser En, som lærte af en Bi,
af Myrens Tue og de travle Plove.

— Mens paa min Vagt jeg har forsøgt at raade
de dystre Slag af Taarnets store Uhr
og grubler paa den Død, vi Herren skylde, —

Bliv, hvad Du er: en Sangens Fugl af Naade,
en Tolker af den evige Natur —
af Jordens Skjønhed og af Livets Fylde.

Til J. Høegh-Guldberg.

Du, som fik Hjertelag og Syn og Øre
for Samfundslivet og for Landets Jord, —
Du ikke blot forstaar, at Græsset gror,
men det med fin og aandig Sands kan høre.

Og grandsker vi, »hvad vi skal tro og gjøre«
for her at finde Lykkens skjulte Spor,
Du viser Vej, hvor Arbejdsbien boer, —
hvor Myretuen har et vældigt Røre!

Men naar engang al Livets Dag er runden,
da falder Nattevagtens Uhr til Slag,
og da stadfæstes Slægtens sidste Love.

Jeg tænker, deres Tydning Du har funden:
Den, der forvalted vel den lyse Dag,
han lever end — trods Natten, vi skal sove.

Jule-Sonetter.

I.

De tusind Hjem og *Juleaftnens* Fryd:
de Festens Timer Sjælen dybest gjemmer.
Husk Barneøjnes Glands — husk Barnestemmer,
hvis Jubel blanded sig med Klokkelyd!

Ja, ejed Verden kun den ene Dyd:
at den hin Aften Splid og Avind glemmer,
saa vi vort Barnesind paany fornemmer, —
den Aften blev dog hele Aarets Pryd.

Lovsunget allen Stund, af Slægter alle,
lovsunget i al Evighed den være
med Tunger som af Ild, paa Alle satte!

Kun Barnehjertet Julen sin tør kalde;
kun Barnesjælen Frelseren kan ære;
kun Barnet Juleaftens Lyst kan fatte.

II.

De tusind Hjem faar *Julenattens* Fred
forkyndt udover Jord af Engles Hære,
af hin Mangfoldighed, hvis Vinger bære
Guds Velbehag til mange tusind Led.

Og den vil dale til hvert mødigt Fjed,
til dem, hvis Kaar, hvis Veje ere svære.
Det glade Budskab skal alt Folket lære:
Guds skabte Jord blev os et dejligt Sted.

Der lød en Sang, den Højeste til Ære,
om Arvelod i Himmeriges Rige,
om Tidens Fylde, sket i Bethlehem.

Den Lovsang Menneskene ud skal bære:
at Julenatten har en Jakobs-Stige,
et Bethlehem i alle Kristnes Hjem.

III.

De tusind Hjem med *Juledagens* Ro,
giv Frejdighed vort Sind, gjør lys vor Stue,
saa Hjemmet tjældes under Kirkebue,
saa Templet hvælves i vor lave Bo!

Vort Hjem og Dagen — hellig er de To:
de lære os, for Mørket ej at grue;
de tænde os en himmelsk Alterlue
af ydmyg Følelse, af stille Tro!

— Er Barnets Fryd en Glæde i Forventning,
en Jubel over alt det Ubekjendte,
dets Fantasi i Aftenglands har set:

Af Mand og Viv der kræves en Forrentning
af Julemorgnens Guld, som Himlen sendte:
for dem det store Under alt *er* sket.

Vinding Skole.

I dette Hus, »hvor Tonerne holdt Fest«,
hvor Venner stævned Vennerne til Komme,
dér er nu tyst — og Stuerne er tomme,
mens gjennem Haven gaar Novembers Blæst.

Min Tanke flyver som vildfaren Gjæst
til Byen, hvor sig Odins-Aaen slynger,
til Holbergs Scene, hvor en Sangfugl synger,
til Landsbykirken og dens stille Præst.

Men om den søger Gamle, søger Unge:
paa Fyens Slette, paa den jydske Hede,
ved Øresund, ved Østersøens Brus, —

Den véd: saasandt som Tonens Fugl har Tunge,
vil, Aar for Aar, den bo og bygge Rede
og synge Tak ved dette Skolehus.

Hvor Tiden flyver —

Hvor Tiden flyver — vore Dage rinde!
Skjøndt Dagene er triste tidt og trange,
skjøndt Foden følger Labyrinthens Gange:
vort Liv med Vingehjulets Hast skal svinde.

Min stille, sandhedssøgende Veninde!
tag denne Bog med mine Ungdomssange:
En Glød af Foraarssol Du dér vil fange,
dit Hjerte vil et Skjær af Vemod finde.

Thi denne Strid for »Dag og Dagsens Komme«
og den end større Kamp for Tro og Tanke,
de kræver Ofre — selv paa Foraarsstien.

Dog — kun den Kunst bestaar for Tidens Domme
og frelser sig for Højesterets Skranke,
hvor selve Livet bærer Poesien.

Hedelandskab.

Den brede Aa sig slynger gjennem Landet,
og Landet ligger aabent for mit Øje,
med nøgne Banker og med mørke Høje,
med dybe Hjulspor, hvori glimter Sandet.

Men naar med Varme jeg det Land lovsynger,
det Porsens Land, som halvt kun la'er sig pløje,
hvor Fattigfolket faar sit Brød med Møje, —
det er, fordi dets Navn min Sjæl forynger.

Du brune Lyng paa den vidtstrakte Hede,
du har engang mig bragt al Vaarens Ynde,
skjøndt Sand og Solbrand hærged dine Veje.

Naar Dagen hælder, Solen snart er nede,
da lad din røde Klokke end forkynde,
at jeg en Foraarsverden fik i Eje.

Tiden og Evigheden.

En Sonetkrands.

I. Aaret.

Hvor Døgne ligner Tusender af Aar,
hvor ingen Vinterblæst for Øret trommer,
dér, siger Troen, blomstrer evig Sommer,
dér, synger Skjalden, spirer evig Vaar.

Men Den kun Vaarens Gaade slet forstaar;
den er for Somren en ukyndig Dommer,
der ikke véd: den aldrig til os kommer,
hvis ej den fødtes under Vinterkaar.

Den fatter kun letsindigt Høstens Glæde,
der ikke véd, at vi skal Marken pløje
og i vort Ansigts Sved dens Furer vende:

En Allehelgens-Storm maa Dandsen træde,
før Julestjernens Tindren for vort Øje
har Nytaars Maaneny blandt Følgesvende.

II. Januar.

Har Nytaars Maaneny blandt Følgesvende
den stærke Tro: vi elsker Lysets Magt;
den Viljekraft: vi holde vil dens Vagt,
trods al Omskiftelse, til Aarets Ende, —

Saa skal hver Sjæl i denne Tro erkjende:
er Frost og Mørke end omkring os lagt;
staar Skov og Mark end klædt i Dødningdragt, —
til Livets store Sejr vil Alt sig vende.

Bli'er Nytaarsnyet slukt, som nys blev tændt, —
skal Haab end fødes for at gaa i Graven,
før vi kan Foraarsolehvervet kjende:

Med Varslet »Godt begyndt, er halvt fuldendt«
kun Aarets første Søn fik Viser-Staven, —
ej Februar, med — Narrens Brix ihænde.

III. Februar.

Ej Februar, med — Narrens Brix ihænde,
med Bjældeklang paa sine krumme Stier;
ej Gjække-Maaneden min Sang jeg vier, —
nej til den korteste jeg vil mig vende.

Og hver, som Øre har, min Røst vil kjende,
dens Alvorsklang i mine Melodier;
og indtil jeg engang for evig tier,
den Sjæle vække skal — og Viljer tænde.

Vort Liv er kort — og Kunsten mer end lang;
og dog vor Gjerning adle skal vort Navn,
forinden Aarets store Klokke slaar.

Saa agt Modstrømmene i Tidens Gang:
de kaade Løjer, født i — Fastelavn,
og Marts, den strenge, døbt med Navnet — Vaar!

IV. Marts.

Og Marts, den strenge, døbt med Navnet — Vaar,
i maanekolde Timer Ruden tætter
med Palmeblade og Krystal-Buketter,
saa kunstigt skabte, som de let forgaar.

Men vi, der lover Himlens stærke Sol
i Visens simple Text og i Sonetter,
vi véd, at Vaaren har en Stab Vedetter —
og blandt de forreste sin Martsviol.

Vi tror paa Solens Sejr i Vintrens Stævne,
derfor vi væbner os mod Sneens Driver,
mod Isens Dvælen og mod Stormens Il;

Og naaer i Kamp vi Foraarsdøgn, det jævne,
da øjnes snart den lyse Tid, der bliver,
der følger paa en lunefuld April.

V. April.

Der følger paa en lunefuld April,
som paa en Ungdoms stærke Gjæringstider,
en Vækstens Prøvestund, hvor Sæden skrider, —
en Fredens Pause efter Stormens Ril.

Og denne Foraarsmesse vinder Sejr!
Trods Vintrens Magter, der imod den strider,
indvier den Somren, som i By vi rider,
indvier den Ildens Tunger, Pintsens Vejr.

Ja den bereder Sind og skaber Vilje,
saa vi kan skatte hele Aarets Flor —
og selv med Isens Flora os forsone.

Vi véd: Passionens Blomst og Paaskens Lilje —
for dem April kun ejer Tid og Jord:
ej Valborgs Maaned — med sin Anemone.

VI. Maj.

Ej Valborgs Maaned med sin Anemone,
med Bøgens spæde, lyse Kræmmerhuse, —
har tændt min Sangerild og vakt min Muse,
og dog har den lagt Varmen i min Tone.

Thi den udsmykker alle Danmarks Skove,
saa de kan mer end søndagsfestligt suse:
fra deres Kuppelsal de Stemmer bruse,
som kan vort Land og al dets Skjønhed love.

Guds Fred! med Vaaren, som vi gaar imøde!
den skabe os et Væld af rige Kræfter,
saa Høsten engang maa dens Løfter krone!

Den avler Liv og Lys — og Haab og Grøde; —
og derfor véd vi, hvad der følger efter:
Skjærsommer, hvor med Dag sig Nat fortone.

VII. Juni.

Skjærsommer, hvor med Dag sig Nat fortone,
saa Døgnet farves af dens Soleglød, —
med Kvindens Ynde i dit Blomsterskjød,
med mandig Højhed i din Bøgekrone.

Skjærsommer, du er min med al din Fylde.
I Tak for al den Skjønhed, du mig bød,
jeg vil lovsynge dig indtil min Død
og i en Højsang al din Rigdom hylde.

Ja, du, der ejer allermindst af Mørke, —
som du paa Jord jeg satte Lyset Stævne
og er bedaaret af dets Straalepil.

Jeg elsker dig, din Yppighed, din Styrke;
i samme Aandedrag jeg dem vil nævne
som Julis Rosenglød med Eros' Smil.

VIII. Juli.

Som Julis Rosenglød med Eros' Smil
vort Hjerte flammetænder, Viljen fanger —
saa blusser Øjets Ild, naar Foden ganger
mod Elskovslandet, smykt i Drømmens Stil.

Du Maaned, som gav Rosers Rose Navn,
hvis Duft og Farve lige yppig pranger, —
du Aarets Hjerte, som ved Folmer Sanger
bar os i Sommer-Poesiens Favn, —

Hvis du os fødte En, vi ret fik kjær,
En, som kan fatte Rosensprogets Tone,
beaand de Ord til Tak da i vor Røst:

Dit røde Rosenhav faar blegnet Skjær;
kun evig ung er Kjærlighedens Zone —
dér kjendes Livets — aldrig Dødens Høst!

IX. August.

Dér kjendes Livets — aldrig Dødens Høst,
hvor Leer under Sang paa Agren lege,
mens op de travle Piger Kornet nege,
og Markens Rigdom har for Slægten Trøst.

Dér kjendes Dødens — aldrig Livets Høst,
hvor mod de »fire Fjæle« Alt maa pege,
hvor Kræfter brødes — Kinderne er blege,
hvor stumt er Øjets Sprog og Tungens Røst.

Hin Høstens Dobbelthed hver Sjæl skal se,
— selv Englene skal Høstens Herre lyde —
gaar det mod Dødens Graad, mod Livets Glæde!

Høstmaaned! lad du blinke da din Le;
din Tidens Fylde har saamangt at byde —
saalidt September, skjøndt dens Renheds-Klæde.

X. September.

Saalidt September, skjøndt dens Renheds-Klæde,
mit Sind har løftet imod Himlens Egne,
at den mig viser Døden allevegne,
hvor i det faldne Løv min Fod maa træde.

Det visne Løv! saamange Øjnes Glæde,
naar Bøgene dets Spil af Farver tegne!
Det for mit Syn er Livet, som maa segne,
og Duggens Draaber — Træerne, som græde.

Jeg lytter til den dystre Sørgetale
for Somrens Lig i Alnaturens Kirke,
men Klokketoner gjennem Skoven gaar.

Saa lad hint Løvfald i de stille Sale
os mane — og til Daad vor Hu paavirke
som Sædemaaneden, hvor Ploven gaar!

XI. Oktober.

Som Sædemaaneden, hvor Ploven gaar
igjennem Stubbe, over Marker tomme,
mens Furen rister: Høstens Tid er omme!
og Trækfuglskaren rask med Vingen slaar.

Som du, Oktober, jeg mit Kald forstaar:
du prises ej i skjønne Ord og Domme,
bereder dog den Verden, der skal komme,
den Vintersæd, der bølge skal i Vaar.

Du Alvors-Maaned, som jeg fødtes i,
dig elsker jeg, skjøndt du din Sangfuglskare
paa Flugten jager mod en sydlig Kyst.

Din Stemme taler Plovens Poesi,
og dér, hvor den profetisk, lydt tør svare,
dér har November-Stormen ingen Røst.

XII. November.

Dér har November-Stormen ingen Røst,
til Skræmsel for de Fattige og Svage,
hvor man med roligt Sind kan se tilbage
paa Aarets Pløjetid og paa dets Høst.

Er kort end Solens Vej til Vest fra Øst,
er lang den Kurs, som Skyerne maa tage, —
dog Østens Lys om ikke mange Dage
vil skinne, alt det Levende til Trøst.

— Saa byg da Hjemmet til en Skandses Læ,
hvor Trofasthed har Vagten i det Indre,
mens Stormes vilde Hær formerer Kjæde; —

Og snart du øjne vil et Granetræ,
hvor trindtom Barneøjne saligt tindre:
dér findes kun den store Juleglæde.

XIII. December.

Dér findes kun den store Juleglæde,
hvor der er Harmoni i Hus og Sinde,
og Hjertets dybe Fred hos Mand og Kvinde
i Hyttekrogen som paa Herresæde.

Du Festers Fest! jeg kan i Løndom græde,
naar Barnets lyse Jul jeg faar i Minde,
naar al den Dejlighed, som den har inde,
paany lyslevende for mig vil træde.

Det Paradis, vi saa' i hine Dage,
nu ses som Landets Stribe i det Fjerne
fra Skibet, der bort over Havet gaar.

Men til det Land vi maa igjen tilbage:
Dertil os lede Østens lyse Stjerne,
trods alle Verdens vexelfyldte Aar!

XIV. Tiden.

Trods alle Verdens vexelfyldte Aar,
— saa talte Han fra Tronens høje Stade —
dog Vaar og Høst, de aldrig skal aflade,
saalænge denne Jord og Himmel staar.

Vi Dødelige kjender vore Kaar,
de Sørgende tilligemed de Glade:
Som Aarets Livets Bog har mange Blade;
men eet der vendes, hvergang — Klokken slaar.

Af Vægtervers ej mere høres Klangen;
de gamle Tider maa for nye vige,
indtil at alle Tider Ende faar.

Da, tænker jeg, fornyes Vægtersangen
i det uendelige Storhedsrige,
hvor Døgne ligner Tusender af Aar.

XV. Evigheden.

Hvor Døgne ligner Tusender af Aar,
har Nytaars Maaneny blandt Følgesvende:
ej Februar, med — Narrens Brix ihænde,
og Marts, den strenge, døbt med Navnet — Vaar.

Dér følger paa en lunefuld April:
ej Valborgs Maaned med sin Anemone, —
Skjærsommer, hvor med Dag sig Nat fortone,
som Julis Rosenglød med Eros' Smil.

Dér kjendes Livets — aldrig Dødens Høst:
saalidt September, skjøndt dens Renheds-Klæde,
som Sædemaaneden, hvor Ploven gaar.

Dér har November-Stormen ingen Røst;
dér findes kun den store Juleglæde,
trods alle Verdens vexelfyldte Aar.

Der i min Sjæl blev skrevet —

Der i min Sjæl blev skrevet hine Love:
at Livet Arbejd er — og evig Strid;
og derfor fra en tidlig Ungdomstid
jeg skikked ud i Marken mine Plove.

Mens Solen gaar for mig bag mørke Skove,
og Agren snart til Høsten vorder hvid,
en Røst jeg hører, elskelig og blid,
der maner mig til Vaaren at højlove.

Velsignet være den, fra hvem den kommer;
thi den har Sjælens Dybde i sin Stemme,
og den har Freden i den store Strid.

Men Du, som drager mod den lyse Sommer,
Du maa det vide, maa det aldrig glemme:
at Høst kun følger efter Pløjetid.

Der sang et vældigt Kor —

Der sang et vældigt Kor i Danmarks Land;
det under Sorg sin Trøst til Folket sendte,
det under Glæde Lys og Jubel tændte
med Kjærlighedens Rosenflor i Brand.

I dette Kor Du ser en ensom Mand;
for ham er Hestene for Ploven spændte;
hans Røst forkynder: Natten er i Vente,
den lange, dybe — uden Arbejds-Spand.

Men vil idag sit Ord til Dig han vende,
han véd, Du fatte kan hans Tankers Vægt, —
hans Alvors-Tone dybt din Sjæl kan røre.

Hans Røst i Digter-Koret vil Du kjende,
fordi hans Aand, den er med din i Slægt,
fordi hans Sang Du Hjerte gav og Øre.

Til Rektor V. Kanaris-Klein.

I.

Der er en Vej, som Mennesker skal træde:
den drager os fra Barnets Legestue
igjennem Nattens Mørke, Dagens Lue,
til jævne Kaar — til Fald — til Æressæde.

— Du, som skal føre, Aar for Aar, en Kjæde
til Alfarvejen ud, hvor Farer true, —
det undes Dig, at Du dens Færd maa skue
saa mandig, ren, at Dig den volder Glæde.

Naar dine Veje saa er aftenstængte,
da vil hin Ungdom, om end Kjæden brydes,
af gammel Gjæld betale Takkens Rente.

Du den forstod, dengang den til Dig trængte;
for den Forstaaelse kun Renten ydes;
al anden har Forglemmelse i Vente.

II.

Se, derfor er der Et, jeg ej skal glemme,
selv ej, naar Aftnens Skygger vorde lange:
at Han, jeg vied mine Ewald-Sange,
i dette Skolehus har følt sig hjemme.

Hvert Barn har Overgang i Sind og Stemme,
hver Ungdom ser en Labyrinth af Gange.
Du lære den hin store Kunst: at fange
den Frugt, de Vinteren kan overgjemme!

Da tør de se i Høsten Solen dale
og gruer ej ved Allehelgenstiden,
naar Trækfuglskaren varsler med sit Sus.

— Du, som fik Hjertets Præg i Syn, i Tale,
maa denne Hær, Du ruster ud til Striden,
velsigne Dig og ære dette Hus.

De travle Hjul og Dampens Varselspibe —

De travle Hjul og Dampens Varselspibe,
de tusind Hamre, løftede til Slag,
de flinke Hænder i det store Jag —
er det vel Alt, min Digtning kunde gribe?

Nej, fik den Præg af Uhrets Timeskive,
af spændte Kræfter, af den lyse Dag, —
en eneste af Tanker ligger bag:
at Mennesket sit Jeg maa tro forblive.

Du staar ved Kilden, hvor al Ungdom vælder:
»Et jævnt og muntert, virksomt Liv paa Jord«.
Det Væld, det holde skal hver Sjæl ilive.

Maa det forny din Aand, til Dagen hælder,
og præge Dig i Hjertelag og Ord!
— Bliv hvad Du var, og vær, hvad Du skal blive!

Til Zakarias Nielsen,

(hvem Forf. havde lovet en Artikkel om Vejledalen).

Min Ven, saa hjertevarm som sjælesund,
hvis Billedrækker nu faar fælles Ramme,
hvis Digterarne har en hellig Flamme
derude i »Charlottes Bøgelund«.

Du maner mig — og det med gyldig Grund:
Jeg ved mit brudte Løfte maa mig skamme.
Maaske tør om Tilgivelse jeg stamme
og vente den i slig en vaarlig Stund?

Jeg sang engang saa harm om Bøgesalen,
da Saven gridsk i Nørreskoven skar,
at Byen sig mod Sav og Øxe vendte.

Du kræver en Idyl om Vejle-Dalen.
Jeg svarer: Ja, — mod dette Honorar:
at Du personlig — selv — min Text skal hente.

Fra denne højtidsfulde Bøgebanke —

Fra denne højtidsfulde Bøgebanke,
hvor Fuglekvidder uophørligt lyder,
mens Aftensolen gjennem Løvet bryder —
jeg sender Dig min Tak, min stille Tanke.

Jeg ser paa Stammerne, de høje, ranke,
og deres Aar og Majestæt jeg tyder:
Jeg tænker paa den Rigdom, her jeg nyder,
og paa de Fattige, som Kviste sanke.

I Skovens Tempel er dog Alle rige,
har de kun Øje for dets Hvælvings Pragt
og Øre for dets dybe Orgeltone.

Blev Du og jeg i Sind og Syn end lige:
Jeg ser dog Øxen alt ved Roden lagt —
Du ser Opstandelsen og Livsens Krone.

Christian Juul.

Han døde ene paa et ensomt Kammer,
skjøndt To var hos ham, da han gled i Havn:
den Ene hedte Sult, den Anden Savn —
og fra en vidtberygtet Slægt de stammer.

Der til hans Ære ingen Støtte brammer
paa denne Tue, som ham tog i Favn, —
og der er Faa, som mærked sig hans Navn
og véd, hans Digteresse ejed Flammer.

Men naar Guds Sol bag Horisonten dukker,
naar ved den dunkle Aftendis vi gyse,
i Tanken om den klare Dag, vi saa' —

Saa husk hans Sang: »Sit Øje Fuglen lukker«,
da ser paany du Drømmens Kyst den lyse,
som Mulm og Kuldegys skal aldrig naa.

Johannes Ewalds Portræt.

»Et lille Billed af en Sanger stor
jeg bringer, Kjære, dig til Højtidsfesten«;
saaledes til sin Julie, tror jeg næsten,
lød engang Christian Winthers varme Ord.

Blev Ewald, som indvied Rungsteds Jord,
»Elændig« kaldt af Trinitatis-Præsten,
han dog, krumbøjet, styred Vingehesten
saa stolt som han, der fulgte Hjortens Spor.

Men hvis i Poesi vor Aand sig kvæger
og henter Lys fra denne Sangerskare,
som Danmark æres af paa sit Parnas, —

Tænk først paa ham, som fostred Øhlenschlæger;
i Hjertet du hans Toner vil bevare —
giv dér — og paa din Væg — hans Billed Plads.

Til Emil Poulsen.

(Med mine »Sonetter«.)

Saa lyder den bekjendte Salmes Ord:
»Ved Gravens Rand, dér mødes alle Veje«.
Og den, der Aand og Skatte fik i Eje,
med Fattigmand maa følge samme Spor.

Du, som hin Rigdom vandt paa denne Jord:
den store Kunst at tolke og at pleje, —
saa' Du mod Solfald Viserne sig dreje,
din Kunstnerdag var lige lys og stor.

Jeg tror, min Sang, den kan din Sjæl bevæge,
fordi vi begge kæmper med i Tiden.
Saa tag min Tak for, hvad din Aand har skabt!

— Jeg véd, Du glemte ej hin store Læge,
den Eneste, som frelser os i Striden,
naar Kunst og Videnskab, de gav fortabt.

De Karske har ej Lægedom behov —

(Til Chr. Keller og Johan Keller.)

De Karske har ej Lægedom behov,
men alle Staklerne, som lider ilde.
Saa lad dem ledes til en Helligkilde,
det er vort Samfunds Bud og Skriftens Lov.

Men I derude bag den lyse Skov,
som har de Stakler aarle, har dem silde, —
som ser paa dem med Kløgt og Øjne milde,
som kjender deres Tarv — og hvers Behov:

Om end I løste Lægekunstens Gaade,
ransaged Hjerterne og grandsked Aanden,
og gav det Videnskabs og Digtnings Ord, —

I véd: først Runerne I dybest raade,
naar det forstaas af dem, I tog ved Haanden:
at Kjærligheden lever end paa Jord.

Stedmoderblomsten.

Stedmoderblomst! skjøndt dine Farver prange,
stedmoderligt behandlet blev du tidt:
Forglemmigejen pristes bredt og vidt,
og Rosen fik et Overmaal af Sange.

En bedre Skjæbne kunde du forlange,
hvis Blad-System har præket det saa frit:
Vogt Kjærligheden vel for hver Fallit:
selv Moderhjerter — de kan vorde trange!

Men glemte Digteren dig i Poesien,
gik han dig mest forbi paa sine Veje
og vraged dig, naar Blomsterne holdt Fest —

Du er dog den, der rummer Ironien:
Os selv og *Vore* — dem vi først maa pleje:
Stedbørnene maa hjælpe sig som bedst.

Guds grønne Jord —

Guds grønne Jord har end ej tabt sit Eden,
skjøndt ingen Grandsken kan dets Have finde.
Men vandrer du med Gud i Skoven inde,
jeg tænker, du en vaarlig Dag vil se den.

Du i de tavse Gange møder Freden,
saa Paradiset drages dig i Minde;
og lyse Skikkelser i Syn og Sinde
for dig befolke vil da Ensomheden.

Min Moder, der forlængst blev lagt paa Baare,
hun elsked mellem mine Ungdomssange
med Ømhed en Sonet om Ensomheden.

Maa her i Livet, mellem Smil og Taare,
vor Fod saa føres i de stille Gange,
at vi forstaar: Guds Jord har end sit Eden.

Stedmoderblomsten.

Stedmoderblomst! skjøndt dine Farver prange,
stedmoderligt behandlet blev du tidt:
Forglemmigejen pristes bredt og vidt,
og Rosen fik et Overmaal af Sange.

En bedre Skjæbne kunde du forlange,
hvis Blad-System har præket det saa frit:
Vogt Kjærligheden vel for hver Fallit:
selv Moderhjerter — de kan vorde trange!

Men glemte Digteren dig i Poesien,
gik han dig mest forbi paa sine Veje
og vraged dig, naar Blomsterne holdt Fest —

Du er dog den, der rummer Ironien:
Os selv og *Vore* — dem vi først maa pleje;
Stedbørnene maa hjælpe sig som bedst.

Guds grønne Jord —

Guds grønne Jord har end ej tabt sit Eden,
skjøndt ingen Grandsken kan dets Have finde.
Men vandrer du med Gud i Skoven inde,
da vil forvist en vaarlig Dag du se den.

Du i de tavse Gange møder Freden,
saa Paradiset drages dig i Minde;
og lyse Skikkelser i Syn og Sinde
for dig befolke vil da Ensomheden.

Min Moder, der forlængst blev lagt paa Baare,
hun elsked mellem mine Ungdomssange
med Ømhed en Sonet om Ensomheden.

Maa her i Livet, mellem Smil og Taare,
vor Fod saa føres i de stille Gange,
at vi forstaar: Guds Jord har end sit Eden.

Uden Navn.

Han skød en Bøddel ned. Det var hans Ære,
han kyssed ej Tyrannens Tugtens Ris.
Hvis Hjertelag fortjener Paradis,
de fromme Engle did hans Sjæl vil bære.

Men vi skal nemme denne store Lære,
den eneste paa Jord, som kaldes vis:
at vil vi redde Livet fra Forlis,
maa vi bebo Retfærdighedens Sfære.

Den Drot, det Folk, som ej deri befindes,
det Dommersværd, der ikke pletfrit bæres —
det bæres selv mod Overtronens Dom.

Ja Himlen løser, hvad paa Jord der bindes:
Hvad her forhaanes, hisset kan højæres,
thi Haan og Hæder dér tør vendes om.

Fanø Strand.

Paa denne hvide, højt besungne Strand
jeg gaar alene. Det er Helligdag.
Og mod mig kommer i ustandset Jag
de lange Bølger fra et fremmed Land.

Mens om min Fod der hvisler Flyvesand,
og Øjet spejder efter Strandingsvrag, —
det suser: der er Kraft i Klittens Tag
og evig Ungdom i det salte Vand!

Min lyse Sommerdag er snart forbi;
jeg véd det alt: jeg blev en graanet Mand,
og der er Vemod i mit Følgeskab.

Men dog jeg tror paa Livets Poesi:
De gode Kræfter skal erobre Land
og igjenføde os, trods alle Tab.

Uden Navn.

Han skjød en Bøddel ned. Det var hans Ære,
han kyssed ej Tyrannens Tugtens Ris.
Hvis Hjertelag fortjener Paradis,
jeg tænker, Engle did hans Sjæl vil bære.

Men vi skal nemme denne store Lære,
den eneste paa Jord, som kaldes vis:
at vil vi redde Livet fra Forlis,
maa vi bebo Retfærdighedens Sfære.

Den Drot, det Folk, som ej deri befindes,
det Dommersværd, der ikke pletfrit bæres —
det bæres selv mod Overtronens Dom.

Ja Himlen løser, hvad paa Jord der bindes:
Hvad her forhaanes, hisset kan højæres,
thi Haan og Hæder dér tør vendes om.

Fanø Strand.

Paa denne hvide, højt besungne Strand
jeg gaar alene. Det er Helligdag.
Og mod mig kommer i ustandset Jag
de lange Bølger fra et fremmed Land.

Mens om min Fod der hvisler Flyvesand,
og Øjet spejder efter Strandingsvrag, —
jeg tænker: der er Kraft i Klittens Tag
og evig Ungdom i det salte Vand.

Min lyse Sommerdag er snart forbi;
jeg véd det alt: jeg blev en graanet Mand,
og der er Vemod i mit Følgeskab.

Men dog jeg tror paa Livets Poesi:
De gode Kræfter skal erobre Land
og igjenføde os, trods alle Tab.

De Levende til Lyst vil Bien bære —

De Levende til Lyst vil Bien bære
fra Blomsten Honning hjem til Kubens Stade,
mens Slangen henter fra de samme Blade
et Dødens Fluidum til Giftens Blære.

Jeg tænker: det forkynder os den Lære:
at det, vi elsker, det tør vi og hade, —
at just den samme Magt, som gjør os Skade,
kan til vort Livs Velsignelse os være.

Naar saa om Livets Kræfter og dets Kilde
med raske og med store Ord vi dømmer
og føler: under os er sikker Grunden, —

Da lad vor Tanke dér sig ej forvilde;
saa trygt vi Giftens lumske Bæger tømmer —
og mener selv: vi Honning har for Munden.

Den gaadefulde Nat vi har i Vente —

Den gaadefulde Nat vi har i Vente,
da standser Tideværkets Hammerslag.
Saa gjør din Gjerning, medens det er Dag,
og før dens Buestraaler ud er brændte!

Den gaadefulde Nat jeg har in mente
hver vaagen Time, hvert et Aandedrag:
Jeg grubler over, hvad der ligger bag,
naar mine Livsens Dage ere endte.

Naar Jordens Hjerte ikke længer banker,
jeg tror, der er et Eneste som bliver:
vor Trøst, naar vi er vorden dødsenstræt.

Og dette Ene fylder mine Tanker, —
er mellem Linjerne i Alt, jeg skriver, —
er Pulsen i hver Sang og hver Sonet.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

JOHANNES EWALD

En historisk Digtning
af
ANDREAS DOLLERIS

Med Illustrationer af danske Kunstnere.
1900.

(Prisbelønnet af De skjønne Videnskabers Selskab.)

Almindelig Udgave.

3 Kr. 25 Øre; indb. 5 Kr.

BIBLIOFIL-UDGAVE
haandsigneret af Forfatteren og numereret.

Med Johannes Ewalds Portræt,
raderet af *J. Lübschitz*,
og to Strofer af Digtet »Til min Moltke«
i Facsimile.

5 Kr.; eleg. indbunden 7 Kr.

MILO'SKE BOGTRYKKERI, ODENSE.

59